

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

વોર લાભ કરવેરા કમિશનર, મધ્ય પ્રદેશ, ઈન્દોર

વી.

મેસર્સ બિનોદ્રમ બાલચંદ ઓફ ઉજ્જૈન

એપ્રિલ ૨૦, ૧૯૬૬

[કે. એન. વાન્ચૂ, જે. સી. શાહ અને એસ. એમ. સિકરી, ન્યાયમૂર્તિ શ્રીઓ]

ગ્વાલિયર વોર લાભ કર વટહુકમ, સંવત ૨૦૦૧, સંવત ૨૦૦૨ અને સંવત ૨૦૦૪ ના સુધારા વટહુકમો, પ્રથમ અનુસૂચિ, નિયમ ૩ (૧) અને (૨) દ્વારા સુધારેલ અને સ્પષ્ટીકરણ-સ્પષ્ટીકરણ, જો પૂર્વલક્ષી હોય તો-જો નિયમ ૩ (૧) ને લાગુ પડે.

આ કરદાતો ઉજ્જૈનમાં એક કાપડ મિલનો મેનેજિંગ એજન્ટ હતો. ૧૯૪૪માં ગ્વાલિયર રાજ્યએ ગ્વાલિયર વોર લાભ કર વટહુકમ બહાર પાડ્યો હતો. ૧૯૪૬માં, ગ્વાલિયર વોર લાભ કર (સુધારા) વટહુકમ દ્વારા, ૧૯૪૪ના

વટહુકમની પ્રથમ અનુસૂચિના નિયમ ૩ (૨) પછી એક સ્પષ્ટીકરણ ઉમેરવામાં આવી હતી. ૧૯૪૭માં, અન્ય એક સુધારો વટહુકમ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સ્પષ્ટીકરણમાં અલ્પવિરામ દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. જુલાઈ ૧૯૪૪માં, કરદાતાને આશરે રૂ. ૧૧ લાખ ટેક્સટાઈલ મિલમાં તેના શેર પર ડિવિડન્ડ તરીકે વોર લાભ કર અધિકારીએ કરદાતાની કરપાત્ર આવકમાં રકમનો સમાવેશ કર્યો હતો અને અપીલ સહાયક કમિશનર અને કમિશનર દ્વારા આ આદેશને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું. ડિવિડન્ડની આવક વોરના નફાના કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવે છે કે કેમ તે પ્રશ્ન પર, ઉચ્ચ અદાલતે એક સંદર્ભ પર ચુકાદો આપ્યો હતો કે સ્પષ્ટીકરણ લાગુ થાય છે અને સ્પષ્ટીકરણ હેઠળ ડિવિડન્ડની આવક કરદાતાની કરપાત્ર આવકમાં સામેલ થવા માટે જવાબદાર નથી.

આ અદાલતમાં અપીલમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે સ્પષ્ટીકરણ લાગુ પડતું નથી, કારણ કે: (i) તે પૂર્વલક્ષી ન હતું; અને (ii) તે માત્ર નિયમ ૩ (૨) નું સ્પષ્ટીકરણ હતું અને નિયમ ૩ (૧) નું નહીં, જે મૂલ્યાંકનકર્તાને લાગુ પડતો નિયમ હતો.

ઠરાવ્યુ: આ સ્પષ્ટીકરણ ચાર્જપાત્ર હિસાબી સમયગાળાના નફાની ગણતરીને લાગુ પડે છે, કારણ કે: (૧) ૧૯૪૭નો વટહુકમ સ્પષ્ટપણે ધારે છે કે સ્પષ્ટીકરણ ૧૯૪૪માં વોર લાભ કર વટહુકમ અમલમાં આવ્યો તે તારીખથી અસ્તિત્વમાં

હતી; અને (૨) સ્પષ્ટીકરણની ભાષા પર, તે માત્ર નિયમ ૩ (૨) માટે જ નહીં પણ નિયમ ૩ (૧) માટે પણ સ્પષ્ટીકરણ હતી. ૧૯૪૬ના સુધારેલા વટહુકમમાં "નિયમ ૩ (૨) માં નીચેની બાબતો ઉમેરવામાં આવશે" શબ્દોનો અર્થ એ હતો કે સ્પષ્ટીકરણ નિયમ ૩ (૨) ની નીચે ઉમેરવું જોઈએ. (૨૨૮ એચ-૨૨૯ ઈ)

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન: સિવિલ અપીલ નંબર ૨૨૫ ઓફ ૧૯૬૫.

વિવિધ કેસમાં મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટના ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૬૨ના ચુકાદા અને આદેશ સામે વિશેષ પરવાનગી દ્વારા અપીલ. ૧૯૫૮નો સિવિલ કેસ નંબર ૧૦૮.

અપીલકર્તા તરફે આઈ. એન. શ્રોફ.

પ્રતિવાદી વતી એસ. ટી. દેસાઈ, એસ. એન. એન્ડલી, રામેશ્વર નાથ, પી. એલ. વોહરા અને મોહિન્દર નારાયણ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ સિકરી દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

વિશેષ પરવાનગી દ્વારા આ અપીલ ગ્વાલિયર વોર નફા કરવેરા વટહુકમ, સંવત ૨૦૦૧ ની કલમ ૪૬ હેઠળ તેને આપવામાં આવેલા સંદર્ભમાં મધ્યપ્રદેશ

હાઈકોર્ટના ચુકાદા સામે નિર્દેશિત કરવામાં આવી છે-જેને હવે પછી વટહુકમ કહેવામાં આવે છે.વોર પ્રોફિટ ટેક્સ કમિશનર દ્વારા ત્રણ પ્રશ્નો હાઈકોર્ટને મોકલવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ અમે ફક્ત પ્રશ્ન નંબર ૧ સાથે સંબંધિત છીએ, જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

"શું ડિવિડન્ડની આવક રૂ. ૧૧,૦૯,૩૩૨-બિનોદ મિલ્સ પાસેથી મેળવેલ રકમ વોર નફા કરવેરા હેઠળ વસૂલવામાં આવતી હતી?

જ્યારે હાઈકોર્ટ દ્વારા સંદર્ભની પ્રથમ સુનાવણી કરવામાં આવી હતી, ત્યારે ઉજ્જૈનના મેસર્સ બિનોદરામ બાલચંદ દ્વારા ત્રણ દલીલો ઉઠાવવામાં આવી હતી, જે અમારી સમક્ષ પ્રતિવાદીઓ હતા, જેને હવે પછી મૂલ્યાંકનકર્તા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.તેઓ હતા:

"(૧) મૂલ્યાંકનકારોએ શેરમાં સોદો કર્યો ન હતો અને બિનોદ મિલ્સ લિમિટેડમાં તેમની માલિકી સંપૂર્ણપણે રોકાણની પ્રકૃતિમાં હતી, જે ગ્વાલિયર વોર નફા કરવેરા વટહુકમની અનુસૂચિ ૧ના નિયમ ૧ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૨ (૫) માં વ્યાખ્યાયિત તેમના વ્યવસાય સાથે કોઈ જોડાણ ધરાવતી ન હતી.બિનોદ મિલ્સ લિમિટેડના સચિવો, ખજાનચીઓ અને એજન્ટોના વ્યવસાય, જે તેમના દ્વારા ચલાવવામાં આવતો હતો, તેમાં કંપનીના શેરના કોઈ હોલ્ડિંગની જરૂર નહોતી અને

તે ઉક્ત કંપનીમાં તેમના રોકાણ પર નિર્ભર ન હતો.

(૨) બિનોદ મિલ્સ લિમિટેડના નફામાંથી ઉપાર્જિત અથવા ઉત્પન્ન થયેલી ડિવિડન્ડની આવક, અને આ કંપની દ્વારા ચલાવવામાં આવતા વ્યવસાયને વટહુકમ લાગુ પડતાં, અનુસૂચિ ૧ના નિયમ ૩ (૧) ના સ્પષ્ટીકરણ હેઠળ ડિવિડન્ડને બાકાત રાખવામાં આવ્યું હતું.

(૩) ડિવિડન્ડની આવકને સંપૂર્ણ હિસાબી સમયગાળાની આવક તરીકે ગણવી જોઈએ, એટલે કે ૧૯૪૩ની દિવાળીથી ૧૯૪૪ની દિવાળી સુધી અને તે આધારે વહેંચવી જોઈએ.

ઉચ્ચ અદાલતે ૧૯ એપ્રિલ, ૧૯૫૭ના રોજ તેના ચુકાદા દ્વારા કરદાતાઓની પ્રથમ દલીલ સ્વીકારી હતી અને તે મુજબ તેમની તરફેણમાં પ્રશ્નનો જવાબ આપ્યો હતો.તેમાં દલીલો નંબર ૨ અને ૩ સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો ન હતો.કમિશનરે આ અદાલતમાં અપીલ કરી હતી અને આ અદાલતે ૨૦ ડિસેમ્બર, ૧૯૬૧ના રોજ તેના ચુકાદા દ્વારા ઉચ્ચ અદાલતના ચુકાદાને રદ કર્યો હતો અને કરદાતાઓ સામેના પ્રશ્ન નંબર ૧ના સંબંધમાં પ્રથમ દલીલનો જવાબ આપ્યો હતો અને તે પ્રશ્નના સંદર્ભમાં અન્ય બે દલીલોની વિચારણા માટે કેસને ઉચ્ચ અદાલતમાં મોકલી દીધો હતો.ઉચ્ચ અદાલતે રિમાન્ડ પર મૂલ્યાંકનકારોની બીજી દલીલ સ્વીકારી હતી અને મૂલ્યાંકનકારોની તરફેણમાં

ઉપર જણાવેલા પ્રશ્ન નંબર ૧ નો જવાબ આવ્યો હતો.કમિશનરે વિશેષ રજા મેળવી લીધા પછી, અપીલ હવે નિકાલ માટે અમારી સમક્ષ છે.

આપણી સામે જે દલીલ કરવામાં આવી છે તેની કદર કરવા માટે કેટલીક હકીકતો આપવામાં આવી શકે છે.આ કરદાતાઓ, સંબંધિત સમયે, બિનોદ મિલ્સ લિમિટેડ, ઉજ્જૈનના મેનેજિંગ એજન્ટ હતા, જે ૧૯૪૪માં કાપડના માલના ઉત્પાદન અને વેચાણનો વ્યવસાય કરતી એક ખાનગી મર્યાદિત કંપની હતી.ગ્વાલિયર રાજ્યના શાસકે અમુક વ્યવસાયોમાંથી થતા વધારાના નફા પર કર લાદવાના હેતુથી ગ્વાલિયર વોર નફો કર વટહુકમ, સંવત ૨૦૦૧ જાહેર કર્યો હતો.આ વટહુકમ ૧ જુલાઈ, ૧૯૪૪ના રોજ અમલમાં આવ્યો હતો અને મૂળરૂપે ૧ જુલાઈ, ૧૯૪૪ના રોજ શરૂ થતા અને ૩૦ જૂન, ૧૯૪૫ના રોજ સમાપ્ત થતા સમયગાળાની અંદર આવતા હિસાબી સમયગાળાને લાગુ પડ્યો હતો.એક જાહેરનામાના આધારે આ સમયગાળો ૩૦ જૂન, ૧૯૪૬ સુધી લંબાવવામાં આવ્યો હતો.

મૂલ્યાંકનકારોએ ગ્વાલિયર રાજ્યમાં ઉપરોક્ત સમયગાળા દરમિયાન મેનેજિંગ એજન્ટની વ્યવસાય હાથ ધર્યો હતો અને ૧ જુલાઈ, ૧૯૪૪થી ૧૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૪૪ સુધીના સમયગાળા માટે વળતર રજૂ કર્યું હતું.એવું લાગે છે કે રૂ. ૧૧,૦૯,૩૩૨-વર્ષ ૧૯૪૩ માટે બિનોદ મિલ્સના શેર પર ડિવિડન્ડના કારણે કરદાતાઓને ૫ જુલાઈ, ૧૯૪૪ના રોજ પ્રાપ્ત થયું હતું.મૂલ્યાંકનકારોએ

અન્ય બાબતોની સાથે વોર લાભ કર અધિકારી સમક્ષ દલીલ કરી હતી કે આ રકમ વસૂલવા માટે જવાબદાર નથી.જોકે, વોર લાભ કર અધિકારીએ ૯ જુલાઈ, ૧૯૫૧ના આદેશ દ્વારા આ રકમ રૂ. ૧૧,૦૯,૩૩૨-કરપાત્ર આવકમાં, અને અપીલ સહાયક કમિશનર અને કમિશનર દ્વારા અપીલમાં તેમના અભિપ્રાયને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું.ઉપર જણાવ્યા મુજબ, કમિશનરે, મૂલ્યાંકનકારોના કહેવા પર, ત્રણ પ્રશ્નો ઉચ્ચ અદાલતને મોકલ્યા હતા, જેમાં અમે જેની સાથે સંબંધિત છીએ તે પણ સામેલ છે.

એવું જણાય છે કે ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ કમિશનરના વિદ્વાન વકીલે કરદાતાઓની એ દલીલનો ગંભીરતાથી વિરોધ કર્યો ન હતો કે કરદાતાઓને જે ડિવિડન્ડની આવક મળી હતી તેને વટહુકમની અનુસૂચિ ૧ના નિયમ ૩ના સ્પષ્ટીકરણ દ્વારા મુક્તિ આપવામાં આવી હતી.મૂળભૂત રીતે જે નિયમ અસ્તિત્વમાં હતો તે નીચે મુજબ હતો:

"૩(૧) રોકાણોમાંથી પ્રાપ્ત થતી આવકનો સમાવેશ વોર નફો કરવેરા માટે જવાબદાર વ્યવસાયના નફામાં કરવામાં આવશે, સિવાય કે તે વોર નફો કર અધિકારીના સંતોષ માટે સાબિત થાય કે રોકાણોને વ્યવસાય સાથે કોઈ સંબંધ નથી.

(૨) સંપૂર્ણપણે અથવા મુખ્યત્વે રોકાણોના વ્યવહાર અથવા

સંચાલનમાં સમાવિષ્ટ હોય તેવા વ્યવસાયના કિસ્સામાં, રોકાણોમાંથી પ્રાપ્ત થતી આવકને તે વ્યવસાયનો નફો માનવામાં આવશે અને વ્યવસાયના કિસ્સામાં, જેનો ચોક્કસ ભાગ માત્ર રોકાણોના વ્યવહારમાં હોય છે, વ્યવસાયના તે ભાગના હેતુઓ માટે રાખવામાં આવેલા રોકાણોમાંથી પ્રાપ્ત થતી આવકને વ્યવસાયના તે ભાગનો નફો માનવામાં આવશે.

ગ્વાલિયર પોર લાભ કર (સુધારા) વટહુકમ, સંવત ૨૦૦૨ની કલમ ૨ દ્વારા- જેને હવે પછી વટહુકમ ૨૦૦૨ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, વટહુકમની પ્રથમ અનુસૂચિના નિયમ ૩માં નીચે મુજબ સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો:

"વટહુકમની પ્રથમ અનુસૂચિના નિયમ ૩ (૨) માં નીચેની બાબતો ઉમેરવામાં આવશે, એટલે કે:

સ્પષ્ટીકરણ-"આ નિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ વ્યવસાયના નફામાં સામેલ થનારા રોકાણોમાંથી થતી આવકની ગણતરી, પોર નફો કર લાદતા વટહુકમની કલમ લાગુ પડે છે તે સમગ્ર વ્યવસાય ચલાવતી કંપની પાસેથી ડિવિડન્ડ અથવા નફાની વહેંચણી દ્વારા પ્રાપ્ત થતી તમામ આવક સિવાય કરવામાં આવશે".

આ વટહુકમ ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૪૬ના રોજ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.ગ્વાલિયર વોર પ્રોફિટ ટેક્સ (એમેન્ડમેન્ટ) વટહુકમ, સંવત ૨૦૦૪-જેને હવે પછી વટહુકમ ૨૦૦૪ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે-૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૪૭ના રોજ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.આ વટહુકમે અનુસૂચિ ૧ના નિયમ ૩ના પેટા-નિયમ (૨) ના સ્પષ્ટીકરણમાં નીચે મુજબ સુધારો કર્યો હતો:

"ગ્વાલિયર વોર નફો કરવેરા વટહુકમ, સંવત ૨૦૦૧ની અનુસૂચિ ૧ના નિયમ ૩ના પેટા-નિયમ (૨) ની સ્પષ્ટીકરણમાં, "વ્યવસાય કરતી કંપની તરફથી" શબ્દો પછી અલ્પવિરામ ઉમેરવામાં આવે છે અને "જે સંપૂર્ણ છે" શબ્દોની પહેલાં અને જે તારીખથી આ વટહુકમ અમલમાં આવ્યો છે ત્યારથી તે હંમેશા ત્યાં હોવાનું માનવામાં આવશે.

ઉચ્ચ અદાલતને એવું માનવા માટે કોઈ મુશ્કેલી ન લાગી કે સ્પષ્ટીકરણ લાગુ પડે છે, અને તેની સાદી શરતો પર બિનોદ મિલ્સ લિમિટેડના નફામાંથી કરદાતાઓને મળેલી ડિવિડન્ડની આવક કરપાત્ર આવકમાં સામેલ થવા માટે જવાબદાર નથી.ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું:

"સ્પષ્ટીકરણની ભાષા ખૂબ જ સરળ છે, અને તેનો અર્થ એ છે કે જો કોઈ વ્યવસાય ચલાવતી કંપની પાસેથી ડિવિડન્ડ અથવા નફા દ્વારા આવક પ્રાપ્ત થાય છે, જેના પર વોર નફો કર લાદતા વટહુકમની કલમ

લાગુ થાય છે, તો તે આવક પ્રાપ્ત કરનાર કરદાતાના વોર નફો કરના મૂલ્યાંકનમાં આવકને બાકાત રાખવી પડશે.સ્પષ્ટીકરણનો ઉદ્દેશ સ્પષ્ટ રીતે બેવડા કરવેરાને ટાળવાનો છે.અહીં તે વિવાદિત નથી કે કરદાતાને જે ડિવિડન્ડની આવક મળી હતી તે બિનોદ મિલ્સ લિમિટેડના નફામાંથી હતી અને મિલ્સ વટહુકમ હેઠળ વોર નફા કરના ભારણને આધિન હતી.આમ હોવાથી, શરતોમાં સ્પષ્ટીકરણ કેસને લાગુ પડે છે, અને કરદાતા દાવો કરવા માટે હકદાર છે કે રૂ. ૧૧,૦૯,૩૩૨-બિનોદ મિલ્સ પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલા નફાને વોર નફો કરવેરાના હેતુઓ માટે તેના નફાની ગણતરીમાં સામેલ કરી શકાયો ન હતો અને પરિણામે વોર નફો કરવેરા વટહુકમ હેઠળ વસૂલવામાં આવતો ન હતો.રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન મહાધિવક્તાએ આ સ્થિતિ પર વિવાદ કર્યો ન હતો.

કમિશનરના વિદ્વાન વકીલ શ્રી શ્રોફ દલીલ કરે છે કે, પ્રથમ, સ્પષ્ટીકરણ સંબંધિત સમયે અસ્તિત્વમાં ન હતી, અને તેથી, તેને ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં; બીજું, સ્પષ્ટીકરણ નિયમ ૩ (૧) નું નહીં પણ નિયમ ૩ (૨) નું સ્પષ્ટીકરણ છે અને તેથી, નિયમ ૩ (૧) ને સમજાવવા માટે તેનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી.શ્રી શ્રોફ ફરિયાદ કરે છે કે ઉચ્ચ અદાલત એવું વિચારવામાં ખોટી હતી કે સ્પષ્ટીકરણ વટહુકમ ૨૦૦૧નો ભાગ છે, કારણ કે તે મૂળ રૂપે જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું.ઉચ્ચ અદાલત આ છાપ હેઠળ હોવાનું જણાય છે કારણ કે આ અદાલતમાં અપીલ કરવાની મંજૂરી આપવાનો ઇનકાર કરતા આદેશમાં ઉચ્ચ

અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું:

"સ્પષ્ટીકરણ સંભવિત હતી કે નહીં તે પ્રશ્ન પર વિચાર કરવા માટે અમારા તરફથી કોઈ ભૂલ નહોતી.ખરેખર, વિભાગ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન મહાધિવક્તા દ્વારા આ પ્રશ્ન ક્યારેય ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હતો અને તે યોગ્ય રીતે ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હતો કારણ કે વટહુકમની જાહેરાત પછી સ્પષ્ટીકરણ ઉમેરવામાં આવી ન હતી અને કરદાતાઓની આવકના મૂલ્યાંકનનો આધાર એ હતો કે વટહુકમની અનુસૂચિ ૧ નો નિયમ ૩, સ્પષ્ટીકરણ સાથે ૧લી જુલાઈ ૧૯૪૪થી ૧૬મી ઓક્ટોબર ૧૯૪૪ના સમયગાળા દરમિયાન કરદાતા દ્વારા પ્રાપ્ત આવકને લાગુ પડે છે.

એવું લાગે છે કે વટહુકમ ૨૦૦૨ અને વટહુકમ ૨૦૦૪ હાઈકોર્ટ સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યા ન હતા અને આ કારણોસર એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે વટહુકમની જાહેરાત પછી સ્પષ્ટીકરણ ઉમેરવામાં આવ્યું ન હતું.

પરંતુ જો તે પછીથી ઉમેરવામાં આવ્યું હોય તો પણ, અમારા મતે, સ્પષ્ટીકરણ ૧ જુલાઈ, ૧૯૪૪ થી ૧૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૪૪ સુધીના ચાર્જપાત્ર એકાઉન્ટિંગ સમયગાળાના નફાની ગણતરીને લાગુ પડે છે.જો આપણે વટહુકમ ૨૦૦૨ અને વટહુકમ ૨૦૦૪ એકસાથે વાંચીએ, તો સ્પષ્ટીકરણને પૂર્વલક્ષી

બનાવવાનો કાયદાકીય ઇરાદો સ્પષ્ટ થઈ જાય છે.વટહુકમ ૨૦૦૪ ઉપરાંત, તે ખૂબ જ દલીલપાત્ર રહ્યું હોત કે વટહુકમ ૨૦૦૨ દ્વારા ઉમેરવામાં આવેલું સ્પષ્ટીકરણ પૂર્વલક્ષી હતું કારણ કે તે નફાની ગણતરી સાથે સંબંધિત હતું અને ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૪૬ પછી કરવેરા સત્તાવાળાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા નફાની તમામ ગણતરીઓને લાગુ પડશે.પરંતુ આપણે આ પ્રશ્નમાં જવાની જરૂર નથી કારણ કે વટહુકમ ૨૦૦૪ સ્પષ્ટપણે ધારે છે કે વટહુકમ અમલમાં આવ્યો તે તારીખથી સ્પષ્ટીકરણ અસ્તિત્વમાં હતું અને વટહુકમ ૨૦૦૪ની કલમ ૨ને અન્ય કોઈ અર્થ આપી શકાય નહીં કારણ કે જે તારીખથી વટહુકમ અમલમાં આવ્યો તે તારીખથી અલ્પવિરામ હોવાનું માનવામાં આવશે તેવું માનીને તે સ્પષ્ટપણે ધારે છે કે સ્પષ્ટીકરણ પણ તે તારીખથી અમલમાં હતું.તદનુસાર, અમે શ્રી શ્રોફની પ્રથમ દલીલ સ્વીકારવા માટે ઈચ્છુક નથી અને અમારે એવું માનવું જોઈએ કે સ્પષ્ટીકરણ ૧ જુલાઈ, ૧૯૪૪થી ૧૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૪૪ સુધીના ચાર્જપાત્ર હિસાબી સમયગાળાના નફાની ગણતરીને લાગુ પડે છે.

બીજી દલીલ અંગે શ્રી શ્રોફ કહે છે કે વટહુકમ ૨૦૦૨ સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરે છે કે વટહુકમની પ્રથમ અનુસૂચિના નિયમ ૩ (૨) માં સ્પષ્ટીકરણ ઉમેરવામાં આવશે.તેઓ વધુમાં કહે છે કે આ સ્પષ્ટીકરણને વટહુકમ ૨૦૦૪માં "અનુસૂચિ ૧ના નિયમ ૩ના પેટા-નિયમ (૨) ની સ્પષ્ટીકરણ" તરીકે ઓળખવામાં આવી છે.તેમાં કોઈ શંકા નથી કે વટહુકમ ૨૦૦૨ આ સ્પષ્ટીકરણને નિયમ ૩ (૨) માં ઉમેરવાનો હેતુ ધરાવતો હતો, પરંતુ આપણને એવું લાગે છે કે

જો આપણે સ્પષ્ટીકરણની ભાષા પર નજર કરીએ, તો તે માત્ર નિયમ ૩ (૨) નું જ નહીં પરંતુ નિયમ ૩ (૧) નું પણ સ્પષ્ટીકરણ હતું.પ્રથમ, "આ નિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ વ્યવસાયના નફામાં રોકાણમાંથી થતી આવકનો સમાવેશ" શબ્દો વ્યાપક છે અને તેમાં નિયમ ૩ (૧) અને નિયમ ૩ (૨) બંને હેઠળ રોકાણમાંથી થતી આવકનો સમાવેશ થાય છે.બીજું, નિયમ ૩ (૧) માં ઉલ્લેખિત રોકાણો અને નિયમ ૩ (૨) માં ઉલ્લેખિત રોકાણો વચ્ચે કોઈ તફાવત રાખવાનું કોઈ કારણ નથી.નિયમ ૩ (૧) સામાન્ય છે અને તમામ વ્યવસાયોના નફામાંથી તમામ રોકાણો સાથે સંબંધિત છે અને તેમાં નિયમ ૩ (૨) માં ઉલ્લેખિત રોકાણોનો સમાવેશ થશે.નિયમ ૩ (૨) ચોક્કસ વ્યવસાયના રોકાણ સાથે સંબંધિત છે, એટલે કે, એક વ્યવસાય જેમાં સંપૂર્ણપણે અથવા મુખ્યત્વે રોકાણના વ્યવહાર અથવા હોલ્ડિંગનો સમાવેશ થાય છે.જો શ્રી શ્રોફ સાચા છે, તો નિયમ ૩ (૧) માં ઉલ્લેખિત રોકાણોની આવક અને નિયમ ૩ (૨) માં ઉલ્લેખિત રોકાણોની આવક વચ્ચે તફાવત કરવો શા માટે જરૂરી હતો તે અમે સમજી શક્યા નથી.કોઈપણ રીતે, સ્પષ્ટીકરણની ભાષા એકદમ સ્પષ્ટ છે અને આપણને એવું લાગે છે કે વટહુકમની પ્રથમ અનુસૂચિના નિયમ ૩ (૨) માં નીચેના શબ્દો ઉમેરવામાં આવશે જેનો ખરેખર અર્થ નિયમ ૩ (૨) ની નીચે સ્પષ્ટીકરણ ઉમેરવાનો હતો.

પરિણામે, અમે હાઈકોર્ટ સાથે સંમત છીએ કે ઉલ્લેખિત પ્રશ્નનો જવાબ નકારાત્મક હોવો જોઈએ.તે મુજબ અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને ખર્ચ સાથે રદ

કરવામાં આવે છે.

અરજી ફગાવી દેવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.